

zaaknummer 2010T008

Beslissing 21 december 2011

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. M. Nijssen, advocaat te Leiden,

tegen:

(wijlen) **[naam]**),
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
van 15 augustus 1932 tot en met 3 september 1973 lid van de
Congegatie Broeders F.I.C. (Broeders van Maastricht).

1. De procedure

Het klaagschrift is bij de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 25 november 2010. Op 17 februari 2011 is bij de griffie een verweerschrift ingekomen van [naam], provinciaal overste van het provinciaal bestuur van de Broeders F.I.C.

Op 18 april 2011 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. M. Nijssen. Namens de Congregatie zijn verschenen [overste] voornoemd en [naam], beleidsmedewerker Broeders F.I.C.

Vervolgens is de zaak aangehouden in afwachting van de mondelinge behandeling van de andere klacht tegen aangeklaagde, bekend onder nummer 2011T296.

Bij e-mailbericht van 7 november 2011 heeft mr. Nijssen een afschrift van het uittreksel van overlijden van aangeklaagde overgelegd.

2. De klacht

2.1. Aangeklaagde was in de periode van oktober 1960 tot augustus 1965 leraar op de [naam]school in [plaats]. Omstreeks 1962/1963, toen klager elf jaar oud was, kreeg klager in de vijfde klas les van aangeklaagde. In deze periode is hij regelmatig door aangeklaagde seksueel misbruikt. Het was gebruikelijk dat leerlingen tijdens de les om de beurt bij de lessenaar van aangeklaagde werden geroepen, zo ook klager. Achter de lessenaar stak aangeklaagde zijn hand in de broek van klager en raakte daarbij zijn geslachtsdeel aan. Ook

trok aangeklaagde klager wel eens bij hem op schoot. Aangeklaagde heeft wel eens zijn vinger in de mond van klager geduwd.

2.2. Klager raakte in de war van het hiervoor beschreven misbruik en het maakte hem angstig. Toen klager liet blijken niet van dergelijke handelingen gediend te zijn – klager heeft wel eens over de hand van aangeklaagde geplast en op zijn vinger gebeten – kreeg hij een flink pak slaag. Op een gegeven moment merkte de moeder van klager dat het met hem minder goed ging op school; zijn cijfers daalden en zijn gedrag veranderde. Hierop is zij op school gaan praten en snel daarna verdween aangeklaagde uit beeld.

2.3 Deze gebeurtenissen hebben ernstige gevolgen gehad voor het verdere leven van klager. Klager heeft een verre van zorgeloze jeugd gehad. Door het misbruik heeft klager moeite gehad zich te verbinden. De inbreuk op zijn onschuld veroorzaakte een stuk onvermogen en boosheid, hetgeen hij lange tijd geen plek kon geven. Rond zijn 37^e jaar is klager in therapie gegaan, tot vier jaar terug. Ook tijdens zijn huwelijk heeft het misbruik altijd direct en indirect een rol gespeeld en is een oorzaak geweest van de echtscheiding.

2.4. Klager hoopt met zijn klacht zijn ervaringen te kunnen verwerken. Daarnaast hoopt klager op begrip, erkenning en excuses van het kerkelijk instituut, mogelijk mede in de vorm van een schadevergoeding.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [Overste] heeft in zijn reactie gesteld dat uitgebreid onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde. In [jaar] heeft aangeklaagde de [naam]school in [plaats] verlaten en is hij les gaan geven aan de [naam]school in [plaats]. Hij concludeert dat in de documentatie van de Congregatie geen aanwijzingen zijn gevonden voor een mogelijk seksueel misbruik, maar dat hij ook geen reden heeft om aan te nemen dat klager onwaarheid spreekt.

[Naam] heeft ter zitting aangegeven dat uit een tweetal briefjes van aangeklaagde valt af te leiden dat hij moeite had met het religieus leven.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure bij klachten van seksueel misbruik (verder: de Procedure). Volgens artikel 2.1 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij een ander onder dwang of in een afhankelijkheidssituatie seksuele handelingen moet uitvoeren of ondergaan, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden, waardoor de geestelijke en/of lichamelijke integriteit wordt geschonden. Onder dwang kan onder meer begrepen worden: fysiek geweld of de dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage.

4.2. Niet ter discussie staat dat het door klager gestelde betasten van zijn geslachtsdeel dient te worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 2.1 van de Procedure.

Het op schoot nemen en het stoppen van een vinger in de mond van klager wordt niet als sexueel misbruik gekwalificeerd, aangezien niet is vastgesteld of deze gedragingen sexueel getint zijn geweest.

4.3. Er zijn ongeveer vijftig jaar verstreken sedert de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben afgespeeld. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet

meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst hebben plaatsgevonden.

De Klachtencommissie is op grond van de verklaring van klager en een andere klacht (2011T296), die tegen dezelfde aangeklaagde bij de Klachtencommissie is ingediend, van oordeel dat het door klager gestelde misbruik, het betasten van het geslachtsdeel van klager, gedurende een jaar met enige regelmaat plaats heeft gevonden en dat zijn klacht gegrond verklaard dient te worden.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidssituatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van de aanvang van het misbruik pas elf jaar oud.

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de overste van de Congregatie zal klager zich voor het verkrijgen van schadevergoeding dienen te wenden tot de Compensatiecommissie. Klager zal hiervoor op termijn een aanmeldformulier ontvangen.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Broeders F.I.C. de klacht gegrond te verklaren, te erkennen dat een lid van de congregatie klager seksueel heeft misbruikt en namens de congregatie zijn spijt te betuigen over het klager in zijn jeugd aangedane leed.

Dit advies is vastgesteld op 21 december 2011 door:

mr. H.J. Schepen, voorzitter; A.A.M. Oostveen en mr. P.R.M. van der Ven (pr.), leden, bijgestaan door mr. S.R.M.I. Roos-Bollen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

De voorzitter

Op grond van art. 16.4 van de Regeling wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste en aan klager verzonden.

Op grond van art. 18.1 van de Regeling stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 18.2 van de Regeling geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 18.3 van de Regeling ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.

